

Recenzja książki pt. "Szkoła naprawdę przyjazna w duchu oceniania kształtującego"

Autor: Wojciech Turewicz, współpraca Artur Foremski, Paweł Kania

EKO TUR, Instytut Kształcenia, Warszawa 2011

Autor recenzji: Jan Fazlagić

Książka porusza niezwykle ważne zagadnienie, rzecz by można fundamentalne. Chodzi o „przyjazność szkoły”. Dziedzictwo PRL-u oraz kulturowy spadek po Rzeczypospolitej Szlacheckiej sprawiają, że polskie społeczeństwo nadal nie jest społeczeństwem obywatelskim. Jednym z przejawów dziedzictwa kulturowego zwanego czasami „kodem folwarcznym” jest niemal wbudowana w polską kulturę nieżyczliwość i unikanie relacji partnerskich w relacjach pomiędzy osobami spoza naszej rodziny. Takie zjawiska obserwujemy w relacjach obywatel-urzędnik, Szkoły nie są (niestety) wyspami odizolowanymi od tego typu kodów¹⁾ kulturowych. Niestety charakterystyczne dla kultury określanej przez prof. Hryniewicza (UW) mianem „kodu folwarcznego” zjawiska są zbyt często obserwowane w polskich szkołach.

Choć autorzy nie zwracają uwagi *explicite* we wstępie na ten aspekt naszej rzeczywistości to jednak przesłanie książki jest oczywiste. Ma ona służyć zbudowaniu obywatelskich, przyjaznych, partnerskich relacji pomiędzy uczniem (obywatелем, człowiekiem) a innym obywatelem, człowiekiem – nauczycielem. W tym sensie książka jest niezwykle cennym wkładem autorów w budowę społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Ocenianie kształtujące służy budowaniu zdrowych podstaw społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Ocenianie kształtujące powinno być przeczytane nie tylko przez nauczycieli doskonalących swój warsztat, lecz przede wszystkim powinno być obowiązkową lekturą dla studentów, którzy zamierzają podjąć pracę w szkołach, jako nauczyciele.

Książka jest napisana przyjaznym, inkluzyjnym językiem. Zawiera wiele pobudzających wyobrażeń opowieści i przykładów. Znajdziemy w niej także fragmenty zawierające recepty na działanie (np. Asertywna odmowa, s. 85 i dalsze; Algorytm proszenia, s. 101-102).

Problematyka oceniania kształtującego jest omawiana wielopłaszczyznowo: nie tylko na przykładzie relacji nauczyciel-uczeń, lecz także w odniesieniu do relacji nauczyciela z rodzicami. Dla wielu rodziców²⁾ - przynajmniej w czasach mojej młodości – wywiadówki z rodzicami były niezwykle stresującym przeżyciem. Nieprawidłowo przekazana informacja zwrotna na temat ucznia Mozę zepsuć relacje rodziców³⁾ z dzieckiem. Dlatego omówione na stronie 110 i dalszych elementy spotkania z rodzicami w duchu oceniania kształtującego powinny stać się jednym z obowiązkowych kanonów nauczania nauczycieli.

Książka posiada bardzo bogatą bibliografię wykraczającą poza pozycje stricte oświatowe – jest to jeden z wielu dowodów na profesjonalizm i otwartość autorów książki na różne nurty myślenia o edukacji.

Polecam książkę każdemu polskiemu nauczycielowi i rodzicowi!

Dr hab. Jan Fazlagić, prof. nadzw. UE w Poznaniu oraz Uczelni VISTULA w Warszawie

Poznań, 23 maja 2011 r.